

ASPECTE ALE UNEI CAMPANII DE GHERILA ANTI-TRUMP

RADU STĂNESE

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Facultatea de Științe Socio-Umane

radu.stanese@ulbsibiu.ro

Title: “Aspects of an anti-Trump guerrilla campaign”

Abstract: During the 2016 presidential election debates, Donald Trump became the subject of a guerrilla campaign initiated by the anarchist group Indictline, through which five grotesque nude statues of the Republican candidate were installed in various cities in the United States. The message was not accidental considering that nude photos of Melania Trump from the beginning of her modelling career were re-published simultaneously. Through aesthetic antithesis, the image of the naked body was supposed to stigmatize the couple in public perception, starting from an artificial reality created in the everyday landscape, but which had to become viral in the online environment.

Keywords: *campaign; guerilla; nude; sculpture; grotesque*

Alegerile prezidențiale au fost tema dominantă a vieții publice americane în 2016. Pe tot parcursul anului, atacurile la adresa lui Donald Trump au fost nenumărate, de la cele strategic elaborate de adversarii politici la cele spontane ale cetățenilor americani revoltați de tendințele sale autoritare. Arta de gherilă a făcut parte din acest larg registru al libertății de exprimare, iar gruparea anarhistă *Indictline*¹ s-a dovedit a fi deosebit de inventivă în utilizarea cu scop electoral a instrumentarului specific. La mijlocul lunii august 2016, în centrul orașelor New York, Cleveland, San Francisco, Los Angeles și Seattle au fost dezvelite statui ce îl înfățișează pe Donald Trump gol². *Indictline* a intitulat instalația „Împăratul nu are bile”³ (“The Emperor Has No Balls”), cu referire la povestea lui Hans Christian Andersen „Hainele cele noi ale împăratului”, în care doi falși țesători au convins un împărat snob și vanitos să umble gol, întrucât hainele ar fi invizibile doar celor incompetenți sau celor nedemni de poziția lor. Nimeni nu a îndrăznit să spună adevărul până când, în cele din urmă, un copil a exclamat că împăratul este dezbrăcat, fapt confirmat ulterior de întregul popor.

¹ <https://thisisindecline.com/>, accesat la data de 29.02.2020.

² <https://thewpsa.wordpress.com/2016/09/05/the-emperor-has-no-balls-virility-masculinity-and-the-american-presidency/>, accesat la data de 29.02.2020.

³ <https://www.qmagazine.ro/imparatul-nu-bile/>, accesat la data de 29.02.2020.

Un purtător de cuvânt anonim al colectivului *Indicline* a declarat pentru publicația *The Washington Post*: „place sau nu, Trump are o statură mai mare în cultura mondială actuală decât în viața de zi cu zi. Privind înapoi în istorie, acesta era modul unor asemenea figuri de a fi memorate și idolatrizate la vremea lor prin statui.”⁴

Afirmația are, în mod evident, un sens ironic cu referire la perioada Antichității greco-romane, în care nudul statuar al împăratului era frecvent întâlnit pentru a oferi divinităților tradiționale o prezență contemporană.⁵

În cazul lui Donald Trump, mesajul campaniei negative a urmărit efectul opus: evocarea unui cult al personalității specific regimurilor totalitare printr-o statuie ce reprezintă o goliciune grotescă, aflată în antiteză totală cu armonia nudurilor antice.

Deși inițiativa grupării *Indicline* părea a fi spontană, campania anti-Trump a beneficiat în perioada premergătoare de evenimente care au creat această oportunitate.

Celebrul ziar britanic *The Guardian* a publicat în data de 7 mai 2016 un interviu cu artista Ilma Gore, autoarea unei picturi nud a lui Donald Trump ce a devenit virală. Ea a declarat că lucrarea fusese postată pe Facebook, în ziua de 9 februarie, dar nu anticipase ce se va întâmpla în următoarele săptămâni: în doar 24 de ore, a apărut pe prima pagină a site-ului Reddit și a fost interzisă pe Facebook. A fost vizualizată de 50 de milioane de ori în trei zile.⁶

„Când am început să pictez în ianuarie, am presimțit că dacă există cineva care ar fi amenințat de un penis mic fictiv, acela este Trump. Dar nu am prevăzut că nemulțumirea sa va fi atât de personală; a mers până într-atât încât și-a apărut dimensiunea penisului în timpul dezbaterii republicane din 4 martie⁷.

Corpul pe care l-am pictat nu este imaginar – este portretul unui prieten. Prin portretizarea corpului său cu fața lui Trump, eu am vrut să pun întrebări despre modul în care noi gândim problematica genului: dacă l-aș fi pictat pe Trump cu un penis masiv, de ce l-am fi interpretat noi ca un semnal că el este puternic? De ce penisul mic este privit ca efeminat? Și pe urmă, ce este greșit cu efeminarea?”⁸

⁴ <https://www.theverge.com/2016/8/18/12538672/nude-donald-trump-statues-union-square-los-angeles-indecline>, accesat la data de 29.02.2020. “like it or not, Trump is a larger-than-life figure in world culture at the moment. Looking back in history, that’s how those figures were memorialized and idolized in their time - with statues.”

⁵ Christopher H. Hallett, *The Roman Nude. Heroic Portrait Statuary 200 BC- AD 300*, Oxford University Press, Oxford, 2005, pp. 242-243.

⁶ <https://www.theguardian.com/us-news/2016/may/07/donald-trump-penis-painting-ilma-gore>, accesat la data de 29.02.2020.

⁷ <https://www.theguardian.com/us-news/video/2016/mar/04/trump-defends-his-manhood-after-rubios-small-hands-comment-video>, accesat la data de 29.02.2020.

⁸ <https://www.theguardian.com/us-news/2016/may/07/donald-trump-penis-painting-ilma-gore>, accesat la data de 29.02.2020. “When I started painting in January, I felt that if anyone would be threatened by a fictional small penis, it’s Trump. But I didn’t anticipate that his dislike would be so personal; he went so far as to defend his penis size during the Republican debate on 4 March. The body I painted is not fictional – it is a portrait of a friend. In portraying his body with Trump’s face, I wanted to raise questions about how we think about gender: if I painted Trump with a massive penis, why would we then take it as a signal that he is powerful? Why would a small penis be viewed as effeminate? And what is wrong with effeminacy to begin with?”

După amenințări cu moartea din partea susținătorilor și cu procese din partea echipei sale de juriști, Illma Gore și-a simțit îngrădită libertatea de exprimare⁹, ceea ce a determinat-o să contacteze galerii de artă din Statele Unite cu speranța că va reuși să-și expună tabloul intitulat sugestiv „Faceți America din nou mare” („Make America Great Again”).¹⁰ Norocul nu i-a surâs la început. Se pare că galeriile americane nu au avut curajul de-a arăta pictura; exista frica de-a se opune lui Trump și de a primi amenințări similare.

În cele din urmă, Galeria Maddox din Londra și-a asumat controversa și a expus lucrarea publicului în data de 11 aprilie. A fost evaluată la prețul de 1.000.000 £ (1.440.000 \$).¹¹

Al Gore, unul dintre rivalii politici ai lui Donald Trump în timpul campaniei electorale, remarca următoarele privitor la această pictură: „*Faceți America din nou mare*’ a fost creată pentru a evoca o reacție din partea publicului său, bună sau rea, despre semnificația pe care noi o dăm propriului sine fizic. Cineva nu trebuie să se simtă castrat de dimensiunea penisului său sau a vaginului, pentru că nu asta te definește ... [i.e.] poți să fii o mare p...ă, în ciuda a ceea ce porți în pantaloni.”¹²

Campania anti-Trump nu a vizat doar nudul candidatului republican, ci și pe cel al soției sale - Melania Trump. Într-o cheie aparent elogioasă, viitoarea „primă doamnă” a făcut subiectul mai multor articole ce îi prezintă fotografiile provocatoare de la începutul carierei de model.

În data de 30 iulie 2016, ziarul *New York Post* oferea cititorilor săi o serie de imagini ale tinerei slovene, care la vremea respectivă, adică în 1996, purta numele de Melania Knauss. Artistul francez Alé de Basseville¹³ a fotografiat-o în Manhattan, la vârsta de 26 de ani, pentru *Max* – o revistă care a dat faliment în anul 2006. El a declarat cotidianului *New York Post* că Melania a fost deosebită, cu o personalitate fantastică și un comportament amabil față de fotograf, pozând

⁹ Relația dintre dreptul la propria imagine (Donald Trump) și libertatea de exprimare (Illma Gore) garantată constituțional de Primul Amendament face subiectul unui articol juridic amplu, care pornește tocmai de la cazul nudului „Make America Great Again”: Thomas E. Kadri, *Drawing Trump Naked: Curbing the Right of Publicity to Protect Public Discourse*, în *Maryland Law Review*, Vol. 79 (2019). <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=017096020116090000013031005031094098015051021063079059125001031095123112109011068127006055125009047120052112025112016103021068052085021064086098088089090100007089066057085035119004005-095096001112121024082070005108076064068002102086124070074100078026117&EXT=pdf>, accesat la data de 29.02.2020.

¹⁰ Aluzie directă la sloganul campaniei lui Donald Trump din 2016 “*Make America Great Again*”

¹¹ *Ibidem*.

¹² <http://pilerats.com/news/the-artist-who-gifted-us-that-nude-donald-trump-painting-has-been-banned-from-fb/>, accesat la data de 29.02.2020.

“‘*Make America Great Again*’ was created to evoke a reaction from its audience, good or bad, about the significance we place on our physical selves. One should not feel emasculated by their penis size or vagina, as it does not define who you are... [i.e.] you can be a massive prick, despite what is in your pants.”

¹³ <http://www.jarlale8.com/>, accesat la data de 29.02.2020. Jarl Alexandre Alé de Basseville, descendent al primului rege Harald al Norvegiei, s-a născut la Bordeaux în data de 8 iulie 1970, ținutul Aliénor de Aquitaine. El este unul dintre ultimii descendenți direcți ai regilor vikingi și normanzi.

nud fără a fi stânjenită în vreun fel. „Cred că este important să arăt frumusețea și libertatea femeii, și sunt foarte mândru de aceste imagini, pentru că ele celebrează frumusețea Melaniei”,¹⁴ a mai adăugat autorul fotografiilor.

Într-un interviu pe care Jarl Alé de Basseville l-a oferit publicației *Utopian Magazine* în 27 ianuarie 2017, artistul a fost cât se poate de sincer, pozând gol la rândul său.¹⁵ El speră ca toate primele doamne și toți președinții să se arăte despuiați, deoarece nuditatea face parte din viață, și nu există niciun impediment real în această privință. De asemenea, fotografii franceze a declarat: „dacă oamenii judecă un posibil președinte ori prim-ministru din cauza faptului că soția sa sau el își arată corpul gol, și deci ei nu judecă politic, atunci eu cred că societatea este cea care are o problemă. Dar dacă Hillary dorește să pozeze goală, pot s-o fac și pe ea frumoasă grație talentului meu.”¹⁶

În cadrul aceluiași interviu, Alé de Basseville a ținut să facă distincția între cultura europeană și cea americană în raport cu tematica nudității: Europa occidentală a trecut în anii '80 - '90 printr-o revoluție în industria modei, ceea ce a eliberat-o de tabuuri, în timp ce societatea americană a rămas ipocrită de vreme ce se pretinde puritană, dar este totodată cea mai mare consumatoare de pornografie.¹⁷

Când i s-a cerut părerea despre nudurile soției, Donald Trump a răspuns astfel ziarului *New York Post*: „Melania a fost unul dintre cele mai de succes modele și a făcut multe ședințe fotografice, inclusiv pentru coperte și reviste importante. Aceasta a fost o imagine realizată pentru o revistă europeană înainte de-a face eu cunoștință cu Melania. În Europa, asemenea imagini sunt foarte la modă și uzuale.”¹⁸

Dar asaltul presei nu s-a oprit doar la un ziar. Nudurile Melaniei Trump au apărut în numeroase alte publicații: *The Sun*,¹⁹ *Revista GQ*,²⁰ *Scandal Post*,²¹ *Mirror*,²² *Click Binge*,²³ ș.m.a.

¹⁴ <https://nypost.com/2016/07/30/melania-trump-like-youve-never-seen-her-before/>, accesat la data de 29.02.2020.

¹⁵ <http://utopianmagazine.com/exclusive-interview-of-jarl-ale-de-basseville/>, accesat la data de 29.02.2020.

¹⁶ *Ibidem*. „And if people judge a possible president or prime minister because her wife or he shows their body naked and they don't judge politically, than I think there is a problem with society. But if Hillary wants to make a photo naked I can make her beautiful thanks to my talent.”

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ <https://nypost.com/2016/07/30/melania-trump-like-youve-never-seen-her-before/>, accesat la data de 29.02.2020.

„Melania was one of the most successful models and she did many photo shoots, including for covers and major magazines. This was a picture taken for a European magazine prior to my knowing Melania. In Europe, pictures like this are very fashionable and common.”

¹⁹ <https://www.thesun.co.uk/news/1533231/racy-pics-show-donald-trumps-wife-melania-posing-fully-naked-in-steamy-photoshoot-for-max-magazine/>, accesat la data de 29.02.2020.

²⁰ <https://www.gq-magazine.co.uk/article/donald-trump-melania-trump-knauss-first-lady-erections>, accesat la data de 29.02.2020.

²¹ <https://scandalpost.com/celebrity-nudes/melania-trump/>, accesat la data de 29.02.2020.

²² <https://www.mirror.co.uk/3am/celebrity-news/donald-trumps-wife-melania-naked-8542914>, accesat la data de 29.02.2020.

²³ <https://clickbinge.com/melania-trump-hot-pics/>, accesat la data de 29.02.2020.

Prin urmare, de-a lungul anului 2016, importante branduri din mass media americană și britanică au vehiculat nudurile grațioase ale soției și cele dizgrațioase ale candidatului Donald Trump. Juxtapunerea lor în mentalul colectiv a urmărit amplificarea defectelor politicianului tocmai prin contrastul estetic al unui pretins adevăr gol-goluț. Cuplul Trump trăia astfel o reeditare actualizată a basmului *Frumoasa și bestia*, în care distanța dintre cei doi era augmentată de percepția publică aflată sub presiunea tăvălugului mediatic.

Însuși Joshua “Ginger” Monroe, autorul sculpturii caricaturale ce îl înfățișează pe Donald Trump cu un penis infim, fără testicule și cu un corp puhav, recunoaște că intenționa să-l voteze pe candidatul republican atunci când a primit comanda celor cinci nuduri.²⁴ De îndată ce a finalizat statuile și a privit frontal creația sa dezagreabilă, artistul din Las Vegas și-a surprins subiectul într-o lumină mai puțin flatantă. Iar în urma gafelor repetate pe care Trump le-a făcut de-a lungul campaniei, artistul plastic a descoperit adevăratul caracter al politicianului, afirmând că niciodată în viață nu a fost mai dezgustat de un candidat.²⁵

Campania de gherilă lansată de grupul anarhist *Indicline* în cele cinci orașe americane și-a atins obiectivul, stârnind interesul majorității trecătorilor întrucât *această statuie a lui Donald Trump în pielea goală nu poate fi trecută cu vederea*.²⁶ Numeroși cetățeni au simțit nevoia să interacționeze cu reprezentarea plastică a pretendentului la Casa Albă, pentru a-și exprima fațăș simpatia sau antipatia. Miile de selfie-uri au indicat polarizarea societății față de înjosirea publică a candidatului Trump. Opera de artă anarhistă a reușit să trezească interesul unui public ce risca, altfel, ignoranța, apatia sau resemnarea electorală.^{27 28} Întreaga acțiune anti-Trump a invitat societatea la o dezbatere etică ce a depășit miza politică imediată, atât în mediul offline cât și în mediul online: rușinea față de propriul corp este evident nocivă, dar la fel se dovedește a fi și satisfacția de-a umili public prin expunerea unei goliciuni groțești.²⁹

Ironia sorții a făcut ca Departamentul Parcurilor din New York City să demonteze una dintre statui în virtutea unei mai vechi decizii cu următorul enunț:

²⁴ <https://www.dnainfo.com/new-york/20160818/union-square/meet-man-behind-naked-donald-trump-statue/>, accesat la data de 29.02.2020.

²⁵ *Ibidem*.

²⁶ *This Naked Donald Trump Statue Cannot Be Unseen* este titlul unui articol semnat de Priscilla Frank, publicat în data de 19 august 2016, pe site-ul de știri Huffpost.

https://www.huffpost.com/entry/naked-donald-trump-sculpture-indecline_n_57b5d9d0e4b034dc73260c94?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvVGhlX0VtcGVyYb3JfSGFzX05vX0JhbGxz&guce_referrer_sig=AQAAAB_T8GyXAMizJu2Do0PKkNG12eQZwC5zooXV4MHiT6GlgmP35_c9P_6t5nLeGBEd-mKF65q-mgs5sJ7Wo6MK1Pp6_HoJv5wPZDUlhaqS2N2RsIHLISEHuNPblaweZJimEZseAhd-PZ0kq26Tama2rX3_p223DFdhzkWJzX9AiOIb, accesat la data de 29.02.2020.

²⁷ <https://www.newsweek.com/naked-donald-trump-statue-auction-861723>, accesat la data de 29.02.2020.

²⁸ http://sfist.com/2016/08/18/photos_selfies_with_the_naked_trump.php, accesat la data de 29.02.2020.

²⁹ Pauline Campos, *Naked Donald Trump Statues Are Offensive*, în *Time*, 19 august, 2016. <https://time.com/4459507/body-shaming-donald-trump/>, accesat la data de 29.02.2020.

„NYC Parks se opune ferm oricărei erecții nepermise în parcurile orașului, indiferent cât de mică este aceasta.”³⁰

Concluzii

Deși statuile nu au rezistat mult timp în peisajul urban, mesajul ofensator la adresa lui Donald Trump s-a propagat rapid în mediul online. Selfie-urile au creat valuri în social media și au traversat Statele Unite într-un timp record, simultan cu redifuzarea fotografiilor compromițătoare din trecutul Melaniei, astfel încât imaginea publică a cuplului Trump a fost dezonorată de același stigmat – corpul gol. Coincidența acestei carențe morale trebuia să dovedească, probabil, impostura și lipsa de caracter comune celor doi. Însă rezultatul alegerilor prezidențiale din 2016 nu a confirmat întru totul eficiența presupusei strategii. Hillary Clinton a obținut 48,2% din voturile populare, iar Donald Trump, doar 46,1%, însă candidatul republican a câștigat alegerile cu un raport de 304/227 la voturile electorale. Victimizarea lui Trump poate fi una dintre explicațiile întoarcerii rezultatului, ceea ce aduce în lumină valențe nebănuite ale discursului public într-un mediu cu vechi tradiții democratice.

Bibliografie / Bibliography:

Campos, Pauline, *Naked Donald Trump Statues Are Offensive*, în *Time*, 19 august 2016, accesat la data de 29.02.2020: <https://time.com/4459507/body-shaming-donald-trump/>.

Frank, Priscilla, *This Naked Donald Trump Statue Cannot Be Unseen*, 19 august 2016, Huffpost, accesat la data de 29.02.2020: https://www.huffpost.com/entry/naked-donald-trump-sculpture-indecline_n_57b5d9d0e4b034dc73260c94?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnL3dpa2kvVGhlX0VtcGVyY3JfSGFzX05vX0JhbGxz&guce_referrer_sig=AQAAAB_T8GyXAMizJu2Do0PKkNG12eQZwC5zooXV4MHiT6GIgmP35_c9P_6t5nLeGBEd-mKF65q-mgs5sJ7Wo6MK1Pp6_HoJv5wPZDUlhaqS2N2RsiHLISEHuNPblawezJimEZseAhd-PZ0kq26Tama2rX3_p223DFdhzkWJzX9AiOlB, accesat la data de 29.02.2020.

Hallett, Christopher H., *The Roman Nude. Heroic Portrait Statuary 200 BC- AD 300*, Oxford University Press, Oxford, 2005.

Kadri, Thomas E., *Drawing Trump Naked: Curbing the Right of Publicity to Protect Public Discourse*, în *Maryland Law Review*, Vol.79 (2019), accesat la data de 29.02.2020: <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=0170960201160900000130310050310940980150510210630790591250010310951231121090110681270060551250090471200521120251120161030210680520850210640860980880890901000070890660570850351190040056001112121024082070005108076064068002102086124070074100078026117&EXT=pdf>.

Surse web / Webgraphy:

<https://thisisindecline.com/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://thewpsa.wordpress.com/2016/09/05/the-emperor-has-no-balls-virility-masculinity-and-the-american-presidency/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.qmagazine.ro/imparatul-nu-bile/>, accesat la data de 29.02.2020.

³⁰ <https://www.theverge.com/2016/8/18/12538672/nude-donald-trump-statues-union-square-los-angeles-indecline>, accesat la data de 29.02.2020. “NYC Parks stands firmly against any unpermitted erection in city parks, no matter how small.”

<https://www.theverge.com/2016/8/18/12538672/nude-donald-trump-statues-union-square-los-angeles-indecline>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.theguardian.com/us-news/video/2016/mar/04/trump-defends-his-manhood-after-rubios-small-hands-comment-video>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.theguardian.com/us-news/2016/may/07/donald-trump-penis-painting-ilma-gore>, accesat la data de 29.02.2020.

<http://pilerats.com/news/the-artist-who-gifted-us-that-nude-donald-trump-painting-has-been-banned-from-fb/>, accesat la data de 29.02.2020.

<http://www.jarlale8.com/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://nypost.com/2016/07/30/melania-trump-like-youve-never-seen-her-before/>, accesat la data de 29.02.2020.

<http://utopianmagazine.com/exclusive-interview-of-jarl-ale-de-basseville/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://nypost.com/2016/07/30/melania-trump-like-youve-never-seen-her-before/>, accesat la data de 29.02.2020. <https://www.thesun.co.uk/news/1533231/racy-pics-show-donald-trumps-wife-melania-posing-fully-naked-in-steamy-photoshoot-for-max-magazine/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.gq-magazine.co.uk/article/donald-trump-melania-trump-knauss-first-lady-erections>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://scandalpost.com/celebrity-nudes/melania-trump/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.mirror.co.uk/3am/celebrity-news/donald-trumps-wife-melania-naked-8542914>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://clickbinge.com/melania-trump-hot-pics/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.dnainfo.com/new-york/20160818/union-square/meet-man-behind-naked-donald-trump-statue/>, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.newsweek.com/naked-donald-trump-statue-auction-861723>, accesat la data de 29.02.2020.

http://sfist.com/2016/08/18/photos_selfies_with_the_naked_trump.php, accesat la data de 29.02.2020.

<https://www.theverge.com/2016/8/18/12538672/nude-donald-trump-statues-union-square-los-angeles-indecline>, accesat la data de 29.02.2020.